

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 4Sas/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100296
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Turčík
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2026:0924100296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudcom JUDr. Radovanom Turčíkom, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., trvale bytom: D. E. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Tatiana Jánošíková, advokátka, so sídlom Rooseveltova 6, 040 01 Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, v konaní o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 7906-2/2024-BA zo dňa 01.03.2024, takto

rozhodol:

I. R u š í rozhodnutie žalovanej č. 7906-2/2024-BA zo dňa 01.03.2024 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník č. 156/2024-SK-DvN zo dňa 09.01.2024 a vec vracia Sociálnej poisťovni, pobočka Svidník na ďalšie konanie.

II. Žalobkyni p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Administratívne konanie

1. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník (ďalej ako „prvostupňový orgán verejnej správy“) zo dňa 09.01.2024, č. 156/2024-SK-DvN (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“) bolo postupom podľa ust. § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej ako „základné nariadenie“) konštatované, že žalobkyňa nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. V jeho odôvodnení sa po citácii zákonných ustanovení § 104 ods. 1, 4 a 6 zákona o sociálnom poistení a tiež čl. 61 ods. 1 a ods. 2 a čl. 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia uvádza, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov (ďalej ako „úrad práce“) dňom 30.10.2023 zaradil žalobkyňu do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom žalobkyňa si dňa 21.11.2023 u prvostupňového orgánu verejnej správy uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti. Prvostupňový orgán verejnej správy uviedol, že podkladom na vydanie jeho rozhodnutia boli údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne a údaje z úradu práce potrebné na posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti.

2. Prvostupňový orgán verejnej správy konštatoval, že žalobkyňa v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t. j. v období od 30.10.2019 do 29.10.2023 na území Slovenskej republiky nepreukázala doby poistenia v nezamestnanosti. Doplnil, že do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti sa žalobkyni podľa ust. § 104 ods. 4 písm. a) zákona o sociálnom poistení nezapočítava obdobie poistenia v nezamestnanosti, ktoré bolo získané ku dňu vzniku predchádzajúceho nároku na dávku v nezamestnanosti, t. j. ku dňu 15.03.2020. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový orgán verejnej správy interpretoval, že doby poistenia v nezamestnanosti získané na území iného členského štátu Európskej únie (ďalej ako EÚ“), neznamenajú automaticky

nárok na dávku v nezamestnanosti na Slovensku. Ozrejmil, že podmienkou na získanie dávky je okrem iného aj zachovanie pevných väzieb žiadateľa so Slovenskom počas pôsobenia žiadateľa v inom členskom štáte. Prvostupňový orgán verejnej správy dôvodil, že vykonaným dokazovaním, a síce z informácií uvedených vo Vyhlásení žalobkyne na účely posúdenia zachovania centra záujmov (ďalej ako „Vyhlásenie“) bolo ustálené, že sa žalobkyňa na území iného členského štátu – Rakúska zdržiavala od decembra 2017 do októbra 2023. Jej posledný pracovný pomer mal sezónny charakter a skončil uplynutím doby trvania pracovnej zmluvy, pričom si žalobkyňa po jeho skončení v Rakúsku neuplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti. Žalobkyňa sa podľa vyjadrenia prvostupňového orgánu verejnej správy medzi jednotlivými pracovnými pomermi vracala na Slovensko a bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie na úrade práce, pričom podľa vlastného vyjadrenia si prácu na Slovensku nehľadala, jej návraty na Slovensko sa uskutočňovali štyrikrát do roka a žalobkyňa vlastní na Slovensku nehnuteľnosť. Na základe týchto prezentovaných informácií prvostupňový orgán verejnej správy konštatoval, že pracovná aktivita žalobkyne je dlhodobá a opakovane orientovaná na pracovný trh v inom členskom štáte EÚ a všetky dostupné a preukázané údaje nasvedčujú tomu, že za štát bydliska na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu zárobkovej činnosti žalobkyne. Prvostupňový orgán verejnej správy tak vyvodil záver, že žalobkyňa pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti neukončila dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte nemala bydlisko na území Slovenskej republiky, preto sa na ňu čl. 65 ods. 2 a 5 základného nariadenia nevzťahuje a nie je tak možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 základného nariadenia.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná dňa 01.03.2024 rozhodnutím č. 7906-2/2024-BA (ďalej ako „rozhodnutie žalovanej“) tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie.

4. V rozhodnutí žalovanej v úvode odôvodnenia boli prezentované odvolacie námietky žalobkyne. V týchto žalobkyňa argumentovala, že podľa informácií, ktoré jej boli poskytnuté zo strany príslušnej rakúskej inštitúcie, kde emailovú komunikáciu s touto inštitúciou priložila k podanému odvolaniu, by jej v Rakúsku vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti len pri súčasnom splnení niekoľkých podmienok, a síce pokiaľ by preukázala potrebnú dobu poistenia, trvalý alebo prechodný pobyt na území Rakúska a zdržiavanie sa v Rakúsku. Žalobkyňa objasnila, že jej práca v Rakúsku mala iba sezónny charakter, jej ubytovanie, ktoré jej poskytoval zamestnávateľ predstavovala hotelová izba na jej pracovisku a toto ubytovanie bolo viazané iba na dobu pracovnej sezóny, keď po jej skončení bola odhlásená z prechodného pobytu. V čase pracovného pobytu neuhrádzala náklady ubytovania a stravovanie mala tiež zabezpečené zdarma po dobu trvania pracovného pomeru. Podľa žalobkyne tak nebolo v jej možnostiach splniť podmienku trvalého alebo prechodného pobytu v Rakúsku, nakoľko po skončení pracovnej sezóny sa vracala na Slovensko, ku ktorému sa viaže centrum jej záujmov, má tu bydlisko a aj trvalý pobyt. Žalobkyňa dôvodila, že sa cíti byť diskriminovaná, keď pri splnení doby poistenia by jej nebola priznaná dávka ani v jednej z krajín. Ako väzby na Slovensko prezentovala žalobkyňa prítomnosť rodiny, otca vo vyššom veku, vlastníctvo bytu a úhradu výdavkov spojených s bytovou situáciou, úhradu poplatkov za komunálny odpad a dane z nehnuteľnosti, vlastníctvo motorového vozidla a úhradu s ním spojeného poistenia, bankový účet, rôzne druhy poistenia, využívanie služieb mobilného operátora na Slovensku, podávanie daňového priznania na Slovensku, prísľub práce, pozíciu štatutárneho orgánu spoločenstva vlastníkov bytov v rokoch 2017 až 2022, ako aj pomoc s likvidáciou tohto spoločenstva v následnom období. V ďalšom obsahu odôvodnenia rozhodnutia žalovanej bola citovaná relevantná právna úprava a síce ustanovenia § 104 ods. 1 a 6 zákona o sociálnom poistení, čl. 1 písm. j), čl. 61 ods. 1 a ods. 2 a čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, ďalej čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej ako „vykonávacie nariadenie“). Žalovaná dôvodila, že v rozhodnej dobe, teda v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (od 30.10.2019 do 29.10.2023) žalobkyňa nepreukázala žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by bolo možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobkyňa pritom pôsobila v posudzovanom období na území iného členského štátu, Rakúska. Podľa žalovanej príslušnou rakúskou inštitúciou boli vo formulári U1 zo dňa 15.11.2023 osvedčené žalobkyňu tieto údaje: zamestnanie s poistením v týchto obdobiach: od 23.12.2017 do 26.12.2017; od 01.01.2018 do 04.01.2018; od 06.01.2018 do 04.03.2018; od 22.05.2018 do 31.10.2018; od 17.12.2018 do 24.12.2018; od 26.12.2018 do 20.03.2019; od 20.05.2019 do 23.10.2019; od 28.12.2019 do 14.03.2020; od 08.06.2020 do 23.10.2020; od 14.06.2021

do 31.10.2021 ; od 16.12.2021 do 18.03.2022; od 13.06.2022 do 05.10.2022; od 29.12.2022 do 16.04.2023; od 29.05.2023 do 29.10.2023; potom iné obdobie poistenia od 05.03.2018 do 07.03.2018 a od 01.11.2018 do 15.11.2018, ďalej ukončenie posledného zamestnania (ukončenie pracovnej zmluvy dohodou) a tiež to, že držiteľ nemá nárok na dávku v zamestnanosti od úradu, ktorý vydal tento formulár, pretože nepožiadaval o export dávok v nezamestnanosti. Žalovaná ozrejmila, že vzhľadom na to, že žalobkyňa mala v posudzovanom období preukázanú dobu poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu, bolo potrebné zodpovedať primárne otázku, či túto dobu možno zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia. Žalovaná zdôraznila, že bolo potrebné reflektovať na základnú zásadu vyplývajúcu z čl. 61 a čl. 65 ods. 5 základného nariadenia, podľa ktorej je možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ jedine v prípade, že bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila dotknutá osoba doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na Slovensku a iba vo výnimočných situáciách je možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ, ak je táto dosiahnutá ako posledná. Uviedla, že takouto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná predostrela ustálené kritéria definované čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, na základe posúdenia ktorých možno ustáliť centrum záujmov a bydlisko dotknutej osoby. V ich rámci potom prezentovala relevantné informácie týkajúce sa žalobkyne, ktoré boli získané v rozhodovacom procese:

a) dĺžka a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov: žalovaná poukázala na to, že žalobkyňa vo vyhlásení uviedla, že sa na území Rakúska zdržiavala prerušovane od apríla 2017 do októbra 2023 a že podľa informačného systému žalovanej krátkodobo pôsobila aj v Nemecku od augusta 2017 do novembra 2017 a opätovne od decembra 2018 do marca 2019, t. j. spolu sa v zahraničí zdržiavala opakovane (prerušovane) viac ako tri roky;

b) situácia navrhovateľky vrátane

- povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy:

žalovaná uviedla, že podľa obsahu spisu mala práca žalobkyne v zahraničí sezónny charakter, v Rakúsku pracovala u toho istého zamestnávateľa Embacher Sporthotel v rokoch 2020 až 2023, pričom posledný pracovný pomer u tohto zamestnávateľa mala podľa vyhlásenia uzavretý od 29.05.2023 do 29.10.2023, pracovala ako chyžná, pracovný pomer bol ukončený z dôvodu uplynutia pracovnej zmluvy, vo vyhlásení žalobkyňa uviedla, že sa v medziobdobí medzi pracovnými pomermi zdržiavala na Slovensku, podľa údajov z informačného systému žalovanej bola žalobkyňa v medziobdobiach medzi pracovnými pomermi prevažne krátkodobo a opakovane vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Slovensku v rokoch 2017 až 2023 a sústavne bola vyradená z evidencie z dôvodu umiestnenia sa v členskom štáte EÚ, naposledy ku dňu 01.01.2024, kde v spisovej dokumentácii sa nachádza pracovná zmluva zo dňa 31.12.2023 uzavretá so zamestnávateľom Embacher Sporthotel s trvaním od 01.01.2024 do 07.04.2024, vo vyhlásení žalobkyňa uviedla, že si počas pobytu v zahraničí prácu na Slovensku nehľadala, žalovaná tak hodnotila pracovnú situáciu žalobkyne v zahraničí napriek jej sezónnemu charakteru ako stabilnú, s prioritnou a opakujúcou sa orientáciou na zahraničný pracovný trh (Rakúsko, Nemecko), podľa žalovanej žalobkyne sezónne zamestnanie zjavne neprekážalo, pretože svoju pracovnú situáciu neriešila napr. trvalým návratom na Slovensko, naopak aj v čase posudzovania žalovanou žalobkyňa opätovne pôsobila na území Rakúska u rovnakého zamestnávateľa, ako v minulosti pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti;

- jej rodinného stavu a rodinných väzieb:

žalovaná uviedla, že žalobkyňa je rozvedená, má dcéru D. F. (narodenú v roku 1995), ktorá je vydatá za C. F., pričom z informačného systému žalovanej vyplýva, že dcéra spolu s manželom takisto prerušovane pôsobia v Rakúsku, dcéra od marca 2018, jej manžel od decembra 2017, v čase pobytu žalobkyne v zahraničí sa na území Slovenska zdržiaval otec žalobkyne, matka žalobkyne je nebohá od mája 2010, žalobkyňa sa podľa vyhlásenia na Slovensko vracala štyrikrát do roka, na území Slovenska sa zdržiavala v medziobdobí medzi pracovnými pomermi v zahraničí a počas dovolenky, cestovala

vlastným automobilmom a prepravcom, na území Slovenska vlastní žalobkyňa motorové vozidlo, za ktoré uhrádza poistenie, má tu zriadený bankový účet, rôzne poistenia, využíva služby slovenského mobilného operátora, uhrádza poplatky za komunálny odpad, daň z nehnuteľnosti, na Slovensku zastávala pozíciu štatutárneho orgánu spoločenstva vlastníkov bytov vo Svidníku od mája 2017 do roku 2022, pričom jej aktivita pokračovala v rámci pomoci s likvidáciou spoločenstva;

- jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná:

žalovaná poukázala na to, že v odvolaní žalobkyňa uvádzala, že v čase pracovného pobytu v Rakúsku bývala vo vyčlenenej hotelovej izbe priamo na pracovisku zamestnávateľa, toto bývanie mala k dispozícii počas pracovného pobytu až do skončenia sezónnej práce, keď bola súčasne odhlásená z prechodného pobytu, v Rakúsku neuhrádzala náklady spojené s ubytovaním a stravovaním, ktoré mala zdarma počas trvania pracovného pomeru, pričom ubytovanie podľa vyhlásenia nemenila, žalovaná tak hodnotila bytovú situáciu ako primeranú výkonu povolania, žalovaná dodala, že žalobkyňa vlastní na Slovensku byt, ktorý nadobudla v roku 2003 a uhrádza výdavky s ním spojené, pričom počas návratov na Slovensko bývala žalobkyňa v tomto byte;

- členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely:

žalovaná uviedla, že žalobkyňa bola zamestnaná na území Rakúska, teda si tu plnila aj daňové povinnosti, z čoho je zrejmé, že sa za štát bydliska pre daňové účely považuje štát zamestnania, teda Rakúsko a žalobkyňa teda daň z príjmu na Slovensku nebola povinná uhrádzať.

Žalovaná akcentovala obsah Rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 zo dňa 12.06.2009 (ďalej ako „rozhodnutie správnej komisie č. U2“), v zmysle ktorého je v súčasnosti prijateľné prenesenie zodpovednosti za výplatu dávok z príslušného štátu na štát bydliska v prípade cezhraničných pracovníkov (pracovníci, ktorí sa do štátu bydliska spravidla denne alebo aspoň raz týždenne vracajú) a určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia so svojimi krajinami pôvodu. Zdôraznila, že podľa tohto rozhodnutia už nie je viac prijateľné, aby sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Žalovaná konštatovala, že u žalobkyne boli: celková dĺžka pobytu v zahraničí (prerušovane) predstavujúca viac ako tri roky, jej prioritná a opakujúca sa orientácia na zahraničný pracovný trh, sústavné návraty za prácou do zahraničia, dlhodobá prítomnosť dcéry a zaťa v Rakúsku, primeraná bytová situácia v zahraničí, daňová povinnosť na území Rakúska, vyhodnotenú silnejšie ako ostatné skutočnosti (deklarované návraty na Slovensko po ukončení sezónnej práce v zahraničí, trávania dovolenky na Slovensku, prítomnosť otca žalobkyne na Slovensku, vlastníctvo motorového vozidla s uhrádzaním poistenia, zachovanie finančných produktov na Slovensku, využívanie služieb mobilného operátora na Slovensku, platenie miestnych daní a poplatkov na Slovensku, vlastníctvo nehnuteľnosti na Slovensku, pôsobenie vo funkcii štatutárneho orgánu bytového spoločenstva), ktoré žalobkyňa uvádzala ako jej väzby k Slovensku. Žalovaná dôvodila, že uvedené skutočnosti preukazujú vytvorenie centra záujmov žalobkyne v zahraničí, na území Rakúska počas jej posledného zamestnania v Rakúsku. Žalovaná poskytla vo svojom rozhodnutí výklad aplikovanej právnej úpravy, kde objasnila jej účel a cieľ dôvodiac, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom ako je štát posledného zamestnania, je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na predmetnú dávku by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poistné odvody pre prípad nezamestnanosti. Takýmto postupom sa totiž podporuje rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami na jednej strane prijímajúcimi poistné a na druhej strane inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Žalovaná objasnila, že cieľom dotknutej únievej právnej úpravy je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávky v nezamestnanosti. Takisto akcentovala, že nezamestnané osoby, ktoré dosiahli doby poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu EÚ nemajú v zmysle základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia právo výberu členského štátu EÚ, v ktorom si uplatnia nárok na dávku v nezamestnanosti, koordináčne predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na túto dávku v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie, kde v prípade priznania nároku na predmetnú dávku má dotknutá osoba možnosť požiadať o export

priznanej dávky do ktoréhokolvek štátu EÚ, t. j. aj na územie Slovenskej republiky. Žalovaná reagovala na odvolacie námietky žalobkyne, ktorá argumentovala, že o dávku v nezamestnanosti v Rakúsku nepožiadala z dôvodu, že by v dôsledku návratu na Slovensko po skončení pracovnej sezóny, nespĺnila na území Rakúska podmienku trvalého alebo prechodného pobytu, keďže po ukončení pracovnej sezóny a skončení pracovného pomeru bola z prechodného pobytu odhlásená. Žalovaná vysvetlila, že sa žalobkyňa sama slobodne rozhodla pracovať po dobu viac ako tri roky (s prerušením) v zahraničí, preto bolo v jej vlastnom záujme počas výkonu zárobkovej činnosti pamätať aj na zabezpečenie pre účely splnenia kritérií, ktoré sú pre priznanie dávky v danom štáte požadované. Podľa žalovanej skutočnosť neuplatnenia nároku na dávku v nezamestnanosti (z akéhokolvek dôvodu) v príslušnom štáte posledného zamestnania, nemôže byť sama osebe dôvodom pre úspešné uplatnenie nároku na dávku na území Slovenskej republiky, teda v štáte, kde nebolo odvádzané poisťné na poistenie v nezamestnanosti, pretože koordináčne nariadenia EÚ v oblasti sociálneho zabezpečenia prisudzujú zodpovednosť za výplatu dávok v nezamestnanosti primárne štátu posledného zamestnania. Žalovaná pripomenula zásadu *lex loci laboris*, podľa ktorej u nezamestnaných osôb platí, že by takáto osoba v zásade mala požiadať o dávku v nezamestnanosti v členskom štáte svojho posledného zamestnania, kde možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte predstavuje výnimku z pravidla. K námietkam žalobkyne, ktorá argumentovala diskrimináciou, keď podľa jej vyjadrenia vznikla situácia, že nespĺňa podmienky na priznanie dávky v nezamestnanosti ani v jednej z krajín, žalovaná objasnila, že zmyslom ochrany pred tým, aby sa určitá osoba vyskytla mimo systém sociálneho zabezpečenia, nie je zabezpečenie toho, aby dotknutá osoba v každom jednom okamihu mala na určitú dávku nárok, ale zmyslom je, aby sa na ňu v každom okamihu vzťahovali právne predpisy niektorého členského štátu, podľa ktorých (po zohľadnení zamestnaní a dôb získaných v iných členských štátoch) tento nárok môže uplatniť. Nie je však zároveň vylúčené, že jej nárok podľa použiteľných právnych predpisov členského štátu nevznikne a naopak, že tie, podľa ktorých by jej nárok mohol vzniknúť sa nebudú na ňu vzťahovať. K argumentu žalobkyne, ktorá vo vyhlásení pôvodne uviedla, že si počas posledného pobytu v zahraničí prácu na Slovensku nehľadala, v odvolaní však predostrela tvrdenie, že príslub práce mala, odkázala žalovaná na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zo dňa 21.10.2018, podľa ktorého otázka bydliska je koncipovaná ako otázka faktická, ktorá je objektivizovaná až do tej miery, že niekedy ani úmysel (počiatočný alebo i trvajúci) a snaha dotknutej osoby nestačia na zachovanie bydliska v krajine pôvodu. Na tieto účely nie je rozhodujúca na prvom mieste citová väzba k svojmu rodisku, rodičom či iným príbuzným, ani viac či menej určitý plán niekedy v budúcnosti sa opäť presťahovať do krajiny pôvodu, ale skutočné bydlisko, teda miesto, kde osoba zvyčajne býva (čl. 1 písm. j/ základného nariadenia). Takisto vysvetlila, že o mieste bydliska žalobkyne na základe uplatnenia relevantných objektívnych kritérií v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia nevznikli pochybnosti, nebol teda dôvod na subsidiárnu aplikáciu čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia a skúmanie úmyslu žalobkyne. Žalovaná sa napokon vyjadrila aj k jednotlivým skutočnostiam, ktoré žalobkyňa uviedla na podporu záveru o existencii jej väzieb k Slovensku. K prezentovanému vlastníctvu nehnuteľnosti argumentovala, že na túto skutočnosť bolo prihliadnuté, pričom skutkový stav nasvedčuje tomu, že v rozhodujúcom období žalobkyňa v tomto byte nebývala, čo bolo vzhľadom na jej pracovné pôsobenie v Rakúsku vylúčené. Vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti tak nepreukazuje zachovanie bydliska žalobkyne na Slovensku. Vo vzťahu ku skutočnosti platenia miestnych daní a poplatkov žalovaná dôvodila, že okolnosť povinných platieb spojených s vlastníctvom nehnuteľností nemá význam pri otázke určenia bydliska, keďže ide o bežné náklady spojené s vlastníctvom akéhokolvek majetku, nech sa nachádza kdekoľvek. K žalobkyňou prezentovanému tvrdeniu o podávaní daňového priznania žalovaná odkázala na dohovory o zamedzení dvojitého zdanenia, podľa ktorých žalobkyňa svoj príjem v zahraničí zdaňovala podľa zahraničných právnych predpisov a podávaním daňového priznania na Slovensku si plnila len oznamovaciu povinnosť. Z pohľadu preukázania väzieb k Slovensku tak táto okolnosť nemá relevanciu. K žalobkyňou prezentovaným rodinným väzbám na Slovensku, a síce k prítomnosti otca odkázaného podľa jej vyjadrenia na žalobkyňu, žalovaná argumentovala, že bolo na túto skutočnosť prihliadnuté, zároveň však bola z pohľadu preukázania väzieb k Slovensku vyhodnotená ako nevýznamná, keďže skutkový stav nepreukázal, že by bol vzťah žalobkyne k otcovi na úrovni zásadnej odkázanosti, ktorá by bola logicky nezlučiteľná s čo i len dočasným faktickým prenesením jej bydliska mimo Slovensko. K žalobkyňou uvádzaným návratom na Slovensko po ukončení sezónnych prác v zahraničí a prítomnosti na Slovensku počas dovolení, žalovaná akcentovala okolnosť, že žalobkyňa vykonávala opakovane zárobkovú činnosť v zahraničí, kde sa aj zdržiavala prevažnú časť roka, pričom v čase rozhodovania žalovanej bolo zistené, že bola z evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku ku dňu 01.01.2024 vyradená z dôvodu umiestnenia na pracovnom trhu v zahraničí, v členskom štáte EÚ. Z týchto

skutočností vyvodila žalovaná záver o prioritnej a opakovanej a aj v súčasnosti pretrvávajúcej orientácii žalobkyne na zahraničný pracovný trh, ktorý nesvedčí v prospech zachovania bydliska žalobkyne na území Slovenska. Napokon vyhodnotila žalovaná žalobkyňou prezentované zachovanie finančných produktov a mobilného operátora na Slovensku ako okolnosti, ktoré nemajú so strediskom záujmov a bydliskom žiadny súvis, keďže slobodný pohyb služieb a kapitálu medzi členskými štátmi EÚ umožňuje tieto služby využívať kdekoľvek v EÚ, keďže ide o jednu zo základných slobôd spoločného trhu EÚ. Žalovaná ako irelevantné vyhodnotila aj ďalšie žalobkyňou uvádzané skutočnosti, a síce vlastníctvo motorového vozidla a s ním spojené úhrady poistenia, pôsobenie v štatutárnom orgáne bytového spoločenstva, zdôrazňujúc tie kritéria, ktoré za rozhodujúce považuje čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Všetky uvedené čiastkové závery viedli žalovanú k právnemu záveru o nesplnení podmienok pre priznanie nároku na dávku v nezamestnanosti u žalobkyne a teda k zamietnutiu jej odvolania v celom rozsahu.

II. Správne súdne konanie

5. Proti rozhodnutiu žalovanej podala žalobkyňa v zákonnej lehote správnu žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovanej a tiež aj zrušenia prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

6. V správnej žalobe žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dôvodila, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 191 ods. 1 písm. c/ Správneho súdneho poriadku, ďalej ako „SSP“), je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov (§ 191 ods. 1 písm. d/ SSP) a zároveň, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci (§ 191 ods. 1 písm. e/ SSP). Žalobkyňa v správnej žalobe prezentuje svoj nesúhlas so záverom, v ktorom oba správne orgány konštatovali, že si žalobkyňa počas výkonu posledného zamestnania na území Rakúska nezachovala pevné väzby k Slovensku a bydlisko na jeho území. Tento záver považuje žalobkyňa za hrubo arbitrárny, nemajúci oporu vo vykonanom dokazovaní. Podľa žalobkyne aplikácii relevantnej právnej úpravy a síce príslušných ustanovení vykonávacieho nariadenia a základného nariadenia, zo strany žalovanej predchádzal jej nesprávny výklad. Po citácii ustanovení čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 ods. 1 a ods. 2 vykonávacieho nariadenia upravujúceho spôsob určenia bydliska dotknutej osoby, žalobkyňa dôvodí, že v jej prípade žalovaná neaplikovala čl. 11 ods. 1 a ods. 2 vykonávacieho nariadenia, pokiaľ ide o otázku vzájomnej dohody príslušných inštitúcií Rakúska a Slovenska. Je totiž toho názoru, že v žalobkyňou predloženej emailovej komunikácii príslušná rakúska inštitúcia jasne prezentovala, že žalobkyňa nespĺňa podmienky na priznanie dávky v nezamestnanosti (podmienka bydliska a faktického zdržiavania sa na území Rakúska). Pokiaľ však mala slovenská inštitúcia iný názor nastala situácia predpokladaná ustanovením čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, podľa ktorého ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov, je potrebné, aby tieto inštitúcie určili centrum záujmov vzájomnou dohodou. Žalobkyňa namieta, že žalovaná takýto postup nerealizovala a príslušnú rakúsku inštitúciu za účelom dosiahnutia vzájomnej dohody neoslovila. V ďalšej časti správnej žaloby prezentovala žalobkyňa proti argumentácii k vyhodnoteniu jednotlivých relevantných kritérií vyplývajúcich z čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia žalovanou. Žalobkyňa v prvom rade poukázala na to, že v období od apríla 2017 do októbra 2023, teda počas obdobia šesť a pol roka, ktoré žalovaná zohľadňovala, sa mala podľa žalovanej zdržiavať v zahraničí viac ako tri roky. Žalobkyňa namieta, že zvyšná časť tohto šesť a pol ročného úseku predstavuje dobu tri a pol roka, po ktorú sa zdržiavala na Slovensku a ide teda o dobu dlhšiu ako doba pobytu v zahraničí v posudzovanom období. Ďalej argumentovala, že v Rakúsku vykonávala sezónnu prácu, ktorej trvanie bolo obmedzené tzv. pracovnou sezónou, po skončení ktorej sa vracala na Slovensko a preto podľa žalobkyne nemožno jej pracovnú situáciu považovať za stabilnú, ako to uzavrela žalovaná. Podľa slov žalobkyne žalovaná zohľadnila v jej neprospech väzby s dcérou a zaťom, ktorí sa zdržiavali z dôvodu výkonu práce na rovnakom mieste ako ona, teda v Rakúsku, nezohľadnila však skutočnosť, že sa títo tiež vracali po skončení pracovnej sezóny na Slovensko a väzby žalobkyne s dcérou nie je možné považovať za stav odkázanosti, ako je tomu v prípade jej otca, ktorý má vysoký vek, je osobou s ŤZP a teda je na žalobkyňu odkázaný, žalovaná tiež podľa vyjadrenia žalobkyne nezohľadnila väzbu k jej dlhoročnému partnerovi žijúcemu na Slovensku. V tomto smere žalobkyňa namieta, že mala byť ona sama a tiež označené osoby žalovanou riadne vypočuté, čo žalovaná nezrealizovala (žalobkyňa podporila toto svoje stanovisko odkazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžso/5/2012 zo dňa 30. 01.2013). V otázke bytovej situácie, žalobkyňa zdôrazňuje, že jej bývanie v Rakúsku bolo časovo obmedzené pracovnou sezónou, keď mala ubytovanie zabezpečené tak, že bývala v hotelovej izbe

na pracovisku, kde po skončení pracovnej sezóny bol hotel zatvorený. Žalobkyňa teda nesúhlasí so záverom žalovanej o stabilnom bývaní v Rakúsku. Tiež namieta záver žalovanej o jej bydlisku v Rakúsku na daňové účely, keďže podávala daňové priznanie aj v Rakúsku, ale aj na Slovensku. Žalobkyňa nadväzne poukazuje na ustanovenie čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia a má za to, že pokiaľ by sa vykonalo dokazovanie o možnosti dosiahnutia dohody medzi členskými štátmi a k dohode by nedošlo, mal sa pre určenie bydliska zisťovať skutočný úmysel žalobkyne, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu, čo by bolo možné podľa žalobkyne zisťovať výsluchom jej osobne a tiež výsluchom jej otca a príbuzných. Žalobkyňa následne prezentovala pomer jednotlivých skutočností svedčiacich v jej prospech (pobyty na Slovensku po sezónnych prácach v trvaní dvoch až troch mesiacov, nehnuteľnosť na Slovensku a platenie s ňou súvisiacich výdavkov, motorové vozidlo registrované na Slovensku a platenie s ním súvisiacich platieb, rodinné väzby – otec, partner a brat s rodinou, slovenský mobilný operátor, funkcia v bytovom spoločenstve, daňové povinnosti na Slovensku, bankové účty na Slovensku) a v jej neprospech (sezónne práce v zahraničí v trvaní troch až piatich mesiacov za sezónu, bývanie v hotelovej izbe) a dospela k záveru, že prevážili okolnosti v jej prospech smerujúce k stanoveniu bydliska a centra záujmov na Slovensku.

7.K správnej žalobe zaujala stanovisko žalovaná a vo vyjadrení datovanom ku dňu 19.06.2024 zopakovala podrobne dôvody, na ktorých založila svoje rozhodnutie a ktoré sú opísané v bode 4. tohto rozsudku, takisto opätovne citovala aplikovanú právnu úpravu a tiež opakovane predostrela jej podrobný výklad, v ktorom objasnila účel a cieľ dotknutých únieových predpisov. Žalovaná sa následne vyjadrila k jednotlivým námietkam prezentovaným v správnej žalobe. V úvode spochybnila právny názor žalobkyne, podľa ktorého sa mala najprv zaoberať stanoviskom príslušnej inštitúcie Rakúska k otázke určenia bydliska žalobkyne. Dôvodila, že by takýto postup bol nevyhnutný iba v prípade, ak by príslušná zahraničná (rakúska) inštitúcia usúdila, že bydlisko žalobkyne bolo na Slovensku (na základe čoho by nepriznala žalobkyni nárok na niektoré sociálne dávky) a súčasne žalovaná by mala opačný názor. K takejto situácii však podľa žalovanej nedošlo, pretože príslušná rakúska inštitúcia nemala dôvod posudzovať bydlisko žalobkyne a keďže k rozdielu v stanoviskách príslušných inštitúcií nedošlo, zvolila žalovaná priamu aplikáciu kritérií podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Na tomto mieste podporila žalovaná uvedené zdôvodnenie judikatúrou najvyššieho súdu a síce rozsudkom sp. zn. 1Sžso/26/2016 zo dňa 30.01.2018, body 29. až 31. K námietke žalobkyne, ktorá vytýkala žalovanej absenciu aplikácie ustanovenia čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, keď správny orgán nezisťoval úmysel žalobkyne a okolnosti a dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu, dôvodila žalovaná, že je úmysel dotknutej osoby, vrátane dôvodov, ktoré ju viedli k pobytu a k zamestnaniu v zahraničí len subsidiárnym spôsobom určenia jej bydliska a to len vtedy ak kritéria podľa odseku 1 článku 11 vykonávacieho nariadenia nevedú k jeho jednoznačnému ustáleniu, čo nebol prípad žalobkyne. U žalobkyne totiž po uplatnení objektívnych kritérií podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia žiadne pochybnosti nevznikli a nebol dôvod na aplikáciu subsidiárneho postupu podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia. Žalovaná odkázala na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zo dňa 21.10.2018, v ktorom tento judikoval, že je otázka bydliska koncipovaná ako otázka faktická, ktorá je objektivizovaná až do tej miery, že niekedy ani úmysel (počiatočný alebo trvajúci) a snaha dotknutej osoby nestačia na zachovanie bydliska v krajine pôvodu, pričom na tieto účely nie je rozhodujúca na prvom mieste citová väzba k svojmu rodisku či rodičom, ani viac či menej určitý plán raz v budúcnosti sa opäť presťahovať do krajiny pôvodu, ale skutočné bydlisko, teda miesto, kde osoba zvyčajne býva. Žalovaná uzavrela, že v čase výkonu zárobkovej činnosti v Rakúsku bývala žalobkyňa na území Rakúska. K námietkam žalobkyne o nedostatočne zistenom skutkovom stave a k jej požiadavke na osobné vypočutie a vypočutie žalobkyňou špecifikovaných príbuzných k úmyslu a okolnostiam, ktoré viedli žalobkyňu k tomu, aby si hľadala prácu v Rakúsku, odkázala žalovaná na obsah dokumentov, z ktorých boli zistené skutočnosti potrebné pre posúdenie otázky zachovania bydliska a centra záujmov žalobkyne na Slovensku. Žalovaná ozrejmla, že išlo o formulár U1, žiadosť žalobkyne o dávku v nezamestnanosti. Vyhlásenie a tiež ostatné písomné dokumenty predložené žalobkyňou, kde všetky z nich vyplývajúce skutočnosti boli vyhodnotené komplexne vo vzájomných súvislostiach. S odkazom na ustanovenia § 188 zákona o sociálnom poistení žalovaná dôvodila, že nepovažovala za potrebné nariadiť vo veci ústne pojednávanie, keďže v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti nevznikli pochybnosti ohľadne určenia centra záujmov a bydliska žalobkyne, skutkový stav zistený v prvostupňovom konaní a tiež v odvolacom konaní považovala žalovaná za dostatočný. Podotkla, že žalobkyňa v odvolaní ani nenamietala nedostatočne zistený skutkový stav. Toto svoje stanovisko žalovaná podporila aj poukazom na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „NSS“) sp. zn. 7Sžsk/12/2021 zo dňa 21.09.2022, ktorý zhodne s názorom žalovanej judikoval, že v správnom konaní o dávku v nezamestnanosti nie

je nariadenie pojednávania obligatórne, nie je naň právny nárok a pokiaľ skutkové okolnosti vyplývajú zo zhromaždených dôkazov, je výsluch účastníka nadbytočný. K nesúhlasu žalobkyne s vyhodnotením jednotlivých kritérií podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia žalovaná zhrnula, že rozhodným obdobím pre určenie nároku na dávku v nezamestnanosti bolo obdobie posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, počas ktorého bolo preukázané, že si žalobkyňa bydlisko na Slovensku počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí, nezachovala. Žalovaná akcentovala, že sa žalobkyňa zdržiavala v zahraničí (v Rakúsku a v Nemecku) v súlade s čl. 11 ods. 1 písm. a) vykonávacieho nariadenia takmer štyri roky (konkrétne tri roky a jedenásť mesiacov), teda dlhšie ako je potrebná doba poistenia podľa ust. § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pričom nebolo preukázané, že by bolo potrebné žalobkyňu posudzovať ako cezhraničného pracovníka. V priebehu posudzovanej doby sa teda žalobkyňa zdržiavala zvyčajne mimo územia Slovenska. Ďalej zdôraznila, že žalobkyňa bola v posudzovanom období opakovane vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku z dôvodu umiestnenia sa v členskom štáte EÚ alebo z dôvodu odchodu do členského štátu EÚ, naposledy dňom 01.01.2024, keď podľa uzavretej pracovnej zmluvy s dátumom 31.12.2023 sa zamestnala u rovnakého zamestnávateľa v Rakúsku, ako v predošlom období (u ktorého pracovala od r. 2020) s dobou trvania pracovnej zmluvy od 01.01.2024 do 07.04.2024 (žalovaná odkázala na obsah spisu). Žalovaná poukázala tiež na to, že žalobkyňa si počas práce v zahraničí nehľadala prácu na Slovensku a v posudzovanom období mala uzavretý na Slovensku krátkodobý, niekoľkodňový pracovný vzťah u špecifikovaného zamestnávateľa, konkrétne od 16.12.2019 do 19.12.2019, na základe dohody o vykonaní práce s nepravidelným príjmom, ktorý nezakladal účasť na povinnom poistení v nezamestnanosti. Podľa názoru žalovanej skutočnosť opakovaného pracovného pôsobenia žalobkyne v zahraničí v posudzovanom období a u toho istého zamestnávateľa už od roku 2020, nasvedčuje stabilnej pracovnej situácii žalobkyne, napriek sezónnosti jej pracovných pobytov. Žalovaná dodala, že sa na území Rakúska zdržiavala dcéra so zaťom, ktorí taktiež prerušovane pôsobia v Rakúsku (dcéra od r. 2018, zať od r. 2017). Žalovaná uviedla, že žalobkyňa bola prihlásená na prechodný pobyt, ubytovanie jej poskytoval zamestnávateľ, neuhrádzala náklady za ubytovanie a stravu, keďže jej ich poskytoval zamestnávateľ zdarma počas trvania zamestnania, ubytovanie žalobkyňa nemerala, dane žalobkyňa odvádza naposledy v Rakúsku. Všetky tieto skutočnosti vyhodnotila žalovaná ako orientáciu žalobkyne na zahraničný pracovný trh, kde táto jej orientácia aj aktuálne pretrváva. Podľa žalovanej, skutočnosti, ktoré žalobkyňa deklarovala vo svoj prospech neprevážili nad uvedenými okolnosťami. Na žalobkyňou deklarované vlastníctvo nehnuteľnosti bolo podľa vyjadrenia žalovanej prihladené a táto skutočnosť bola vyhodnotená komplexne s prihladením na všetky zistené skutočnosti. Podľa žalovanej žalobkyňa v čase pôsobenia v zahraničí v rozhodnej dobe v tejto nehnuteľnosti pravidelne nebývala, keďže to logicky vylučuje skutočnosť jej pracovného pôsobenia v zahraničí. Uhrádzanie daní a poplatkov viažucich sa k tomuto vlastníctvu nepovažovala žalovaná za relevantné, keďže ide o bežné náklady spojené s vlastníctvom akéhokoľvek majetku, nech sa nachádza kdekoľvek. Rodinné väzby, na ktoré poukazovala žalobkyňa boli podľa vyjadrenia žalovanej zohľadnené, kedy žalovaná dôvodila, že rozširovanie rodinných väzieb, ktoré by mali byť rozhodné pre zachovanie bydliska v pôvodnom členskom štáte aj na širšiu rodinu (napr. rodičov a súrodencov) by viedlo k rozširovaniu oblasti uplatnenia čl. 65 základného nariadenia, čo v zásade nie je prijateľné. Preto zachovanie istých rodinných väzieb žalobkyne na Slovensku jednoznačným spôsobom nepreukazuje, že žalobkyňa mala počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí zachované centrum záujmov na Slovensku. Podľa žalovanej rodičia sú síce blízkymi osobami a deti majú voči nim nepopierateľné právne a morálne záväzky, avšak v prípade žalobkyne nič nenasvedčovalo, že by jej vzťah k otcovi bol na úrovni zásadnej odkázanosti, ktorá by bola nezlučiteľná s čo i len dočasným faktickým prenesením jej bydliska mimo územia Slovenska. Žalovaná opätovne zdôraznila, že sa spoločne so žalobkyňou zdržiavali na území Rakúska jej dcéra a zať, ktorí taktiež prerušovane pôsobia v Rakúsku. Žalovaná tiež argumentovala, že na pravidelné návraty žalobkyne na Slovensko, vrátane trávenia dovolenky na Slovensku, bolo prihladené, avšak bolo preukázané, že žalobkyňa vykonávala zárobkovú činnosť opakovane v zahraničí a to tak, že sa prevažnú časť roka zdržiavala mimo územia Slovenska, preto deklarované návraty a trávenia dovolenky na Slovensku nepreukazujú zachovanie dostatočných väzieb k Slovensku. Ku skutočnosti výkonu funkcie štatutárneho orgánu v bytovom spoločenstve a participácii žalobkyne na jeho likvidácii žalovaná dôvodila, že k výkonu tejto funkcie nebola potrebná jej fyzická prítomnosť na Slovensku. Táto málo významná okolnosť bola podľa žalovanej prevážaná ostatnými faktormi svedčiacimi v prospech záveru o nezachovaní si centra záujmov žalobkyne na Slovensku. K žalobkyňou namietanej skutočnosti podávania daňového priznania na Slovensku odkázala žalovaná na dohovory o zamedzení dvojitého zdanenia, podľa ktorých žalobkyňa svoj príjem v zahraničí zdaňovala podľa zahraničných právnych predpisov, teda v Rakúsku a za štát bydliska sa na daňové účely považuje štát zamestnania. Podávaním

daňového priznania na Slovensku (s nulovou daňou na úhradu) si plnila žalobkyňa len oznamovaciu povinnosť. Z pohľadu preukázania väzieb k Slovensku tak táto okolnosť nemá relevanciu. Zachovanie finančných produktov a využívanie služieb mobilného operátora žalobkyňou na Slovensku nepovažovala žalovaná za významné činiteľa dôvodiac, že slobodný pohyb služieb a kapitálu medzi členskými štátmi, ktorý umožňuje využívať tieto služby kdekoľvek v EÚ, je jednou zo základných slobôd spoločného trhu EÚ. Na podporu tejto argumentácie odkázala na najnovšie rozsudky NSS sp. zn. 7 Sžsk 53/2021 zo dňa 25.10.2022 a sp. zn. 7Ssk 103/2021 zo dňa 25.10.2022 a sp. zn. 6Ssk/49/2022 zo dňa 28.02.2023, ako aj sp. zn. 6Ssk/89/2023 zo dňa 20.12.2023. K žalobkyňou prezentovanému vlastníctvu motorového vozidla a s ním spojenými úhradami poisťovní žalovaná interpretovala, že vodičské oprávnenie je všeobecne uznávaným dokladom skrz celú EÚ a z tohto dôvodu mu neprpisuje relevanciu spôsobilú ovplyvniť ostatnými kritériami preukázaný záver o nezachovaní centra záujmov žalobkyne na Slovensku.

8.Vo svojom stanovisku zo dňa 14.08.2024 žalobkyňa opätovne zhrnula svoje argumenty v prospech záveru o zachovaní centra záujmov na Slovensku. Zdôraznila, že počas obdobia od apríla 2017 do októbra 2023 sa zdržiavala prevažnú časť z tohto časového úseku na území Slovenska a to po celkovú dobu tri a pol roka, pričom do Rakúska odchádzala iba za sezónnou prácou. Tvrdenie žalovanej, že v danom období prevažne žila v Rakúsku je podľa žalobkyne hrubo zavádzajúce. Žalobkyňa dôvodila, že v Rakúsku nepracovala u svojho zamestnávateľa na základe jedného trvajúceho pracovného pomeru nepretržite niekoľko rokov, ale na každú pracovnú sezónu mala uzavretú novú pracovnú zmluvu a teda jej pracovnú situáciu nie je možné hodnotiť ako stabilnú. Žalobkyňa vyjadrila nesúhlas so záverom žalovanej, že bola sústavne vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu zamestnania v zahraničí. Podľa vlastného vyjadrenia bola vyradená len v dobe sezónnej práce v Rakúsku a jedenkrát v Nemecku a tiež z dôvodu zamestnania na Slovensku. Žalobkyňa argumentovala, že dôvodom jej odchodu za prácou do zahraničia bola situácia na Slovensku, kde pracovné ponuky, ktoré boli k dispozícii by jej vzhľadom na ich finančné ohodnotenie neumožnili pokryť životné potreby. O prácu na Slovensku s primeraným finančným ohodnotením mala vždy záujem, preto nemožno prijať záver o jej výlučnej orientácii na zahraničný pracovný trh. Žalobkyňa dodala, že aktuálne sa nachádza na Slovensku a naposledy pracovala v Rakúsku od 01.01.2024 do 07.04.2024 a od 08.04.2024 do 10.04.2024 bola dobrovoľným platcom VŠZP (bližšie nešpecifikuje čoho – pozn.), od 11.04.2024 do 13.05.2024 mala slovenskú pracovnú zmluvu a od 14.05.2024 k dnešnému dňu je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Opätovne poukázala na to, že žije v dlhoročnom partnerskom vzťahu, kde žalovaná jej partnera nevypočuľa. Žalobkyňa namietala záver žalovanej, že jej dočasné ubytovanie v hotelovej izbe na jej pracovisku chyžnej viazané na obdobie pracovnej sezóny, bolo stabilnou bytovou situáciou. Znovu zopakovala, že na Slovensku podávala daňové priznanie a rovnako opakovane predostrela celý súbor tých všetkých okolností, ktoré uvádzala v správnej žalobe a v odvolaní, svedčiacich podľa nej v prospech záveru o zachovaní jej centra záujmov na Slovensku.

9.Ďalšie vyjadrenia v priebehu správneho súdneho konania už jeho účastníci správneho súdu neposkytli.

10.Sudca Správneho súdu v Košiciach, ako vecne a miestne príslušného správneho súdu, v konaní o správnej žalobe v sociálnej veci (ust. § 23 ods. 2, písm. a/, § 199 až § 205 SSP) preskúmal rozhodnutie žalovanej a tiež aj prvostupňové rozhodnutie, podrobne sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu mapujúceho priebeh správneho konania na úrovni orgánov verejnej správy obidvoch stupňov a tiež s obsahom súdneho spisu, a to tak v právnych medziach vznesených žalobných námietok, ako aj procesným postupom podľa ust. § 134 ods. 2, písm. d/, § 199 ods. 3 a § 202 ods. 2, veta prvá SSP a vychádzajúc zo skutkového a právneho stavu, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia žalovanej dospel k záveru o dôvodnosti správnej žaloby a preto o potrebe rozhodnutie žalovanej a jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutie zrušiť postupom podľa ust. § 191 ods. 1, písm. e/ SSP.

11.Správny súd vzhľadom na návrh žalobkyne nariadil vo veci pojednávanie na deň 27.03.2026 so začiatkom o 11.30 hod. v pojednávacej miestnosti P2 v budove správneho súdu. Na tomto pojednávaní prítomná právna zástupkyňa žalobkyne vo svojej reči poukázala na svoju doterajšiu argumentáciu. Pokiaľ ide o žalovanú, táto v liste zo dňa 19.03.2026 ospravedlnila neúčast' jej zástupcu na pojednávaní a súčasne tiež vyjadrila súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti jej zástupcu.

12.Podľa ust. § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, má poistenec nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

13.Podľa článku 3 ods. 1 písm. h/ základného nariadenia, toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia: dávky v nezamestnanosti.

14.Podľa článku 61 ods. 1 základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dĺžky poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dĺžky poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

15.Podľa článku 61 ods. 2 základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

16.Podľa článku 65 ods. 2 základného nariadenia úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

17.Podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

18.Podľa článku 1 písm. i/ bod 2 základného nariadenia, ak právne predpisy členského štátu, ktoré sú uplatniteľné podľa odseku 1, nerozlišujú medzi rodinnými príslušníkmi a inými osobami, na ktoré sú uplatniteľné, manžel/manželka, nepĺnoleté deti a nezaopatrené deti, ktoré dosiahli vek plnoletosti, sa považujú za rodinných príslušníkov.

19.Podľa článku 1 písm. j/ a k/ základného nariadenia na účely tohto nariadenia:

j/ „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva;

k/ „pobyt“ znamená prechodné bydlisko.

20.Podľa článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

- povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
- jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
- vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

- v prípade študentov zdroja ich príjmov;
- jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;
- členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

21. Podľa článku 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

22. Podľa ust. § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa ust. § 134 ods. 2, písm. d/ SSP, správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba. Podľa ust. § 6 ods. 2, písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach. Podľa ust. § 199 ods. 1, písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

24. Podľa ust. § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

25. Z článkov 61 a 65 ods. 5 základného nariadenia vyplýva základná zásada, ktorou je potrebné sa riadiť pri zohľadňovaní dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu EÚ, a to, že doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá na území iného členského štátu (v našom prípade na území Rakúska) môže byť zohľadnená na účely nároku na dávku v nezamestnanosti v prípade, ak bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila dotknutá osoba doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na Slovensku. Iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná. Touto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ, centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Otázka bydliska je teda v prípadoch, keď žiadateľ o dávku v nezamestnanosti bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy, kľúčová. Pod pojmom „bydlisko“ v zmysle únievom sa nechápe evidovaný trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky. Podľa článku 1 písm. j/ základného nariadenia pojem „bydlisko“ znamená zvyčajné bydlisko, t. j. miesto, kde osoba zvyčajne býva, na účely vykonávacieho nariadenia chápané ako „centrum záujmov“ v spojení s článkom 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. „Bydlisko“ predstavuje v tomto zmysle autonómny pojem vlastný právu Únie (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-90/97 Swaddling, bod 28). Kritériami na určenie centra záujmov sú v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia najmä: dĺžka obdobia zdržiavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov. Zároveň platí, že tento zoznam, ktorý nie je taxatívny, nestanovuje žiadne preferenčné poradie rôznych kritérií vymedzených v odseku 1 tohto článku.

26. Medzi účastníkmi správneho súdneho konania nebola sporná skutočnosť, že žalobkyňa pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti nezískala potrebné obdobie poistenia podľa ust. § 104 zákona o sociálnom poistení a ani skutočnosť, že bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie neukončila žalobkyňa doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov. Spornou bola otázka, či okolnosti pobytu žalobkyne v Rakúsku pri ich komplexnom vyhodnotení možno alebo nemožno považovať za svedčiacie o zachovaní jej bydliska a centra záujmov na Slovensku, pričom preukazovanie zachovania bydliska je potrebné hodnotiť najmä počas výkonu posledného zamestnania žalobkyne na území Rakúska (čl. 65 ods. 2 základného nariadenia).

27. Z obsahu administratívneho spisu, ktorý v preskúmvanej veci predložila správne súdu žalovaná vyplýva, že žalobkyňa bola ku dňu 30.10.2023 úradom práce zaradená do evidencie uchádzačov o

zamestnanie. Žiadosťou datovanou ku dňu 21.11.2023 a doručenou prvostupňovému orgánu verejnej správy žalobkyňa požiadala o dávku v nezamestnanosti ku dňu zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V tejto žiadosti žalobkyňa zároveň uviedla prehľad pracovných pomerov, ktoré pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie mala uzatvorené v Rakúsku, pričom išlo o pracovný pomer uzavretý v obdobiach od 29.05.2023 do 29.10.2023, od 29.12.2022 do 16.04.2023, od 13.06.2022 do 05.10.2022, od 16.12.2021 do 18.03.2022, od 14.06.2021 do 31.10.2021 a od 08.06.2020 do 23.10.2020 u toho istého zamestnávateľa. Uviedla tiež, že v inom členskom štáte EÚ nepožiadala o dávku v nezamestnanosti a túto ani nepoberala. Takisto uviedla, že z posledného zamestnania, ktoré vykonávala na území iného členského štátu EÚ sa do miesta bydliska denne alebo najmenej raz týždenne nevracala. Žalobkyňa vo Vyhlásení uviedla, že prvýkrát odišla do Rakúska v apríli 2017 a vrátila sa odtiaľ v októbri 2023. Počas tohto obdobia sa na Slovensko podľa svojho vyjadrenia vracala štyrikrát ročne a to v rámci dovolení a v obdobiach medzi pracovnými sezónami, pričom využívala osobný automobil a prepravcu. Podľa obsahu Vyhlásenia posledné zamestnanie žalobkyne v Rakúsku trvalo od 29.05.2023 do 29.10.2023 (pracovala v hotelierstve ako chyžná), tento pracovný pomer mal podľa jej vyjadrenia charakter sezónnej práce a skončil sa uplynutím trvania pracovnej zmluvy, takisto uviedla, že si počas svojho posledného zamestnania v Rakúsku prácu na Slovensku nehľadala. Žalobkyňa vo Vyhlásení neuviedla žiadnu osobu, ktorá by sa počas jej pobytu v Rakúsku zdržiavala s ňou v Rakúsku. V tlačive Vyhlásenia do kolónky pod bodom č. 6. „Bytová situácia v členskom štáte EÚ/na území SR“ uviedla, že počas pobytu v inom členskom štáte EÚ bývala vo vlastnej nehnuteľnosti a že ubytovanie počas pobytu v inom členskom štáte EÚ nemenila. Uviedla tiež, že na Slovensku vlastní nehnuteľnosť určenú na vlastné bývanie, v ktorej počas návratov na Slovensko aj bývala a býva v nej aj v súčasnosti. V závere doplnila, že prácu vykonáva v Rakúsku sezónne pár rokov, na Slovensku má otca, rodinu a priateľov, ktorým sa venuje a vykonáva rôzne súkromné a záujmové činnosti.

28.V administratívnom spise sa nachádza aj formulár U1 potvrdzujúci obdobia poistenia žalobkyne v Rakúsku (od 23.12.2017 do 26.12.2017; od 01.01.2018 do 04.01.2018; od 06.01.2018 do 04.03.2018 ; od 22.05.2018 do 31.10.2018 ; od 17.12.2018 do 24.12.2018; od 26.12.2018 do 20.03.2019; od 20.05.2019 do 23.10.2019; od 28.12.2019 do 14.03.2020, od 08.06.2020 do 23.10.2020, od 14.06.2021 do 31.10.2021, od 16.12.2021 do 18.03.2022, od 13.06.2022 do 05.10.2022, od 29.12.2022 do 16.04.2023 a od 29.05.2023 do 29.10.2023).

29.Podľa pravidla obsiahnutého v článku 61 ods. 1 a ods. 2 základného nariadenia sa doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu zohľadnia ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov. Keďže ale žalobkyňa týmto spôsobom doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov bezprostredne pred jej zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla (čo nebolo medzi účastníkmi správneho súdneho konania sporné), bolo potrebné posúdiť, či sa doby poistenia získané v Rakúsku môžu zohľadniť podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia, ktorý predstavuje výnimku z uvedeného pravidla a podľa ktorého by žalobkyňa poberala dávky v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako keby sa na ňu tieto predpisy vzťahovali počas jej poslednej činnosti zamestnanca a to v prípade, ak by si na území Slovenskej republiky zachovala bydlisko.

30.Kritéria, ktoré je potrebné pri určovaní bydliska osoby zohľadniť a ktoré boli sformulované v judikatúre Súdného dvora Európskej únie (viď napríklad rozsudok zo dňa 11.09.2014 vo veci C-394/13, B., ods. 34) sú v súčasnosti kodifikované v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Ako však vyplýva z jeho znenia, tento zoznam nie je taxatívny a nestanovuje tiež žiadne preferenčné poradie kritérií v ňom vymedzených. Všeobecne sa zdôrazňuje nevyhnutnosť prihliadať na osobitosti tej ktorej prejednávanej veci.

31.Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy podľa tretej hlavy tretej časti SSP (§ 199 a nasl. SSP) bolo posúdiť, či orgán verejnej správy príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie orgánu verejnej správy bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či toto rozhodnutie bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy je podmienená zákonnosťou postupu tohto orgánu, ktorý predchádzal vydaniu takéhoto rozhodnutia, napadnutého v konečnom dôsledku správnou

žalobou. Správny súd v rámci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán verejnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkmi konania, či sa vysporiadal s ich námietkami a či na základe skutkových zistení a na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

32. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej nebolo vydané v súlade so zákonom a preto ho zrušil s poukazom na ust. § 191 ods. 1 písm. e) SSP, keďže zistenie skutkového stavu orgánmi verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Keďže rovnakou vadou trpí aj prvostupňové rozhodnutie, zrušil správny súd aj toto rozhodnutie podľa ust. § 191 ods. 3 písm. a) SSP, pričom takýto postup mu umožňovala skutočnosť, že to žalobkyňa v petite správnej žaloby navrhla.

33. Na účely určenia bydliska žalobkyne a s tým súvisiaceho centra jej záujmov, správny súd upriamuje pozornosť na striktné podmienky vymedzené v článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, v rámci ktorých bolo potrebné situáciu žalobkyne vyhodnotiť. Ide o tieto rozhodné skutočnosti:

- dĺžka a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov (Rakúsko a Slovenská republika)

V kontexte označeného kritéria považuje správny súd za potrebné najprv poukázať na judikatórne stanovisko NSS, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Ssk/10/2023 zo dňa 20.12.2023 upozornil, že je potrebné zohľadňovať relevantné skutočnosti za také obdobie, za ktoré je bydlisko možné zmysluplne ustáliť. Keďže v posudzovanom prípade žalobkyňa začala pracovať v Rakúsku približne od apríla 2017 je správne skúmať jej bydlisko už od tohto obdobia. Žalobkyňa sa na území Rakúska zdržiavala (podľa jej vlastného vyjadrenia) v období počnúc aprílom 2017 do októbra 2023, pričom počas svojho pôsobenia v Rakúsku sa žalobkyňa podľa vlastných slov na Slovensko vracala štyrikrát ročne a síce v medziobdobiach po pracovnej sezóne a tiež počas dovolenky. Obsah administratívneho spisu (prostredníctvom potvrdených období poistenia zo strany rakúskej inštitúcie) preukazuje, že žalobkyňa sa v Rakúsku zdržiavala počas roka v čiastkových obdobiach predstavujúcich absolvované pracovné sezóny, keď v prevažnej väčšine sa po skončení jednej sezóny vracala na Slovensko a potom prichádzala do Rakúska v tom istom roku na nasledujúcu pracovnú sezónu (rok 2018: najprv 2 mesiace a potom približne 5 mesiacov; rok 2019: najprv 3 mesiace a potom 5 mesiacov; rok 2020: najprv necelé 3 mesiace a potom 5 mesiacov; rok 2021: 4,5 mesiaca; rok 2022: najprv približne 3 mesiace a potom 4 mesiace a napokon rok 2023: najprv 3,5 mesiaca a potom 5 mesiacov). V prezentovanom časovom úseku (rokov 2018 až 2023) v jednotlivých medziobdobiach, ktoré nasledovali po skončení pracovnej sezóny sa žalobkyňa zdržiavala na Slovensku (rok 2018: celkovo spolu 5 mesiacov, rok 2019: celkovo spolu 4 mesiace, rok 2020: celkovo spolu 4 mesiace, rok 2021: celkovo spolu 7,5 mesiacov, rok 2022: celkovo spolu 5 mesiacov, rok 2023: celkovo spolu 3,5 mesiacov). Jednoduchým aritmetickým postupom možno dospieť k záveru, že súčet mesačných období v každom jednom roku, s výnimkou roku 2021, je prevažujúci u pracovných sezónnych pobytoch v Rakúsku. Inými slovami povedané, s výnimkou roku 2021, sa zdržiavala žalobkyňa v priebehu kalendárneho roka po väčšiu časť roka na území Rakúska (v Rakúsku spolu celkovo cca 43 mesiacov, na Slovensku spolu celkovo cca 29 mesiacov). Túto prevahu nemôže zvrátiť ani žalobkyňou prezentované obdobie dovolení strávených podľa jej vyjadrenia na Slovensku. Správny súd vychádzajúc z uvedených faktov konštatuje, že posúdenie veci z hľadiska uvedeného kritéria nasvedčuje skôr v prospech záveru, že bydliskom žalobkyne bolo Rakúsko a nie Slovensko.

- situácia dotknutej osoby

a) Povaha a osobitné vlastnosti každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva a trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy :

Obsah administratívneho spisu (konkrétne to uvádza aj samotná žalobkyňa vo svojej žiadosti o dávku v nezamestnanosti zo dňa 21.11.2023) osvedčuje, že žalobkyňa v Rakúsku pracovala u toho istého zamestnávateľa Embacher Sporthotel v rokoch 2020 až 2023, pričom pracovné pomery u tohto zamestnávateľa mala uzavreté na dobu určitú a síce v týchto obdobiach: 1/ od 08.06.2020 do 23.10.2020, 2/ od 14.06.2021 do 31.10.2021, 3/ od 16.12.2021 do 18.03.2022, 4/ od 13.06.2022 do 05.10.2022, 5/ od 29.12.2022 do 16.04.2023 a 6/ od 29.05.2023 do 29.10.2023. Žalobkyňa pracovala ako chyžná počas tzv. hotelových pracovných sezón, keď sa po skončení pracovnej sezóny vracala na

Slovensko, pričom jej posledný pracovný pomer bol ukončený z dôvodu uplynutia pracovnej zmluvy. Podľa údajov z informačného systému žalovanej bola žalobkyňa v medziobdobiach medzi pracovnými pomermi prevažne krátkodobo a opakovane vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Slovensku v rokoch 2017 až 2023, naposledy (v čase rozhodovania žalovanej) bola vyradená z evidencie z dôvodu umiestnenia sa v členskom štáte EÚ a to ku dňu 01.01.2024, kde v spisovej dokumentácii sa nachádza pracovná zmluva zo dňa 31.12.2023 uzavretá so zamestnávateľom Embacher Sporthotel s trvaním od 01.01.2024 do 07.04.2024. Vo vyhlásení žalobkyňa uviedla, že si počas pobytu v zahraničí, resp. posledného zamestnania v inom členskom štáte EÚ prácu na Slovensku nehľadala. Žalovaná tak hodnotila pracovnú situáciu žalobkyne v zahraničí napriek jej sezónnemu charakteru ako stabilnú s prioritnou a opakujúcou sa orientáciou na zahraničný pracovný trh (Rakúsko, Nemecko). Správny súd je toho názoru, že je takýto záver žalovanej predčasný. Domnieva sa totiž, že obdobie po sebe idúcich 4 kalendárnych rokov, pre ktoré je dokazovaním obsiahnutým v administratívnom spise preukázané, že žalobkyňa síce vykonávala práce sezónneho rázu, avšak stále u toho istého zamestnávateľa, nie je pre takýto záver dostatočnou oporou. Správny súd nepopiera, že skutočnosť, že sa sezónny, teda dočasný pracovný pomer u toho istého zamestnávateľa opakovane obnovuje, je okolnosťou, ktorá má z hľadiska posúdenia stability pracovnej situácie dotknutej osoby, relevantný charakter. Úsek štyroch po sebe idúcich kalendárnych rokov, keď sa takýto pracovný pomer u totožného zamestnávateľa pravidelne obnovoval novou pracovnou zmluvou, nie je dostatočne rozsiahly k prijatiu jednoznačného a korektného záveru o stabilite pracovnej situácie dotknutej osoby, teda žalobkyne. Správny súd poukazuje na už prezentované judikátorne stanovisko NSS, kde tento upozornil, že je potrebné zohľadňovať relevantné skutočnosti za také obdobie, za ktoré je bydlisko možné zmysluplne ustáliť. Z obsahu dokazovania je síce zjavné, že žalobkyňa pracovala v Rakúsku už od skoršieho obdobia (sama vo Vyhlásení uviedla údaj apríl 2017 ako začiatok svojho pobytu v Rakúsku), či však išlo v následnom období, keď od apríla r. 2017 v Rakúsku začala pôsobiť vždy o totožného zamestnávateľa, u ktorého preukázateľne pracovala v období od roku 2020 do roku 2023 (Embacher Sporthotel) orgány verejnej správy neobjasnili a ani správny súd v administratívnom spise informácie o týchto okolnostiach nenašiel. Len pre úplnosť, pokiaľ ide o dodatočnú informáciu žalobkyne, ktorú uviedla vo svojom poslednom stanovisku (že od 11.04. do 13.05.2024 mala slovenskú pracovnú zmluvu a ku dňu 14.05.2024 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie) správny súd pripomína, že v zmysle ust. § 135 ods. 1 SSP pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy a teda informácie predložené v poslednom spomenutom stanovisku žalobkyne sú vzhľadom na uvedené irelevantné, keďže logicky nemohli byť žalovanej známe, keďže nastali až po vydaní jej rozhodnutia a nebolo ich tak možné v rozhodnutí žalovanej zohľadňovať.

b) Rodinný stav a rodinné väzby žalobkyne:

Pokiaľ ide o rodinnú situáciu žalobkyne, administratívny spis osvedčuje, že sa v Rakúsku zdržiavali príbuzní žalobkyne (zaopatrená dospelá dcéra a zať), pričom na Slovensku zostal žalobkyňin otec (a tiež súrodenec s rodinou). Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že kritérium rodinného stavu a rodinných väzieb sa vzťahuje len k úzkej rodine, t. j. rodinným príslušníkom v zmysle článku 1 písm. i/ bod 2 základného nariadenia, ktorými sú manžel alebo manželka, nepĺnoleté deti a nezaopatrené dospelé deti, pričom iné rodinné väzby možno považovať len za málo významné (viď rozsudky Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, sp. zn. 9 Ads 95/2015-39 a sp. zn. 3 Ads 55/2018-37). Je tak celkom zjavné, že rodinné väzby žalobkyne na Slovensku boli málo významné, pričom pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne o odkázanosti otca na ňu, poukazuje správny súd na vecne správny postreh žalovanej, že stav absolútnej odkázanosti otca na žalobkyňu, logicky vylučuje už samotná skutočnosť opakovaných niekoľko mesiacov trvajúcich odchodov žalobkyne mimo Slovensko, kde sa otec žalobkyne nachádzal. Na Slovensku teda žalobkyňa nemala rodinné väzby relevantného charakteru. Pokiaľ ide o informáciu o jej dlhoročnom partnerovi, ktorý sa zdržiava na Slovensku a ktorého žalovaná podľa mienky žalobkyne mala osobne vypočuť, správny súd poukazuje na to, že túto informáciu žalobkyňa pred orgánmi verejnej správy v skutočnosti neuviedla, správny súd takúto informáciu nenašiel ani vo Vyhlásení a ani v odvolaní žalobkyne (v ktorých sa žalobkyňa zmieňovala iba o priateľoch). Žalovaná sa tak logicky nemohla zaoberať skutočnosťami, ktoré žalobkyňa nepredostrela, pričom vzťah s druhom je neformálny vzťah bez evidencie, o ktorom tak žalovaná v zásade nemôže mať vedomosť. Predovšetkým však aj v tomto prípade platí to, čo už bolo povedané, a síce, že takýto vzťah nie je možné považovať za kvalifikovaný vzťah k blízkej osobe, s ktorým ráta spomenutý článok základného nariadenia. Na základe uvedeného možno konštatovať, že si žalobkyňa síce na území Rakúska kvalifikované rodinné väzby nevytvorila (na tomto mieste sa teda správny súd nestotožňuje so záverom žalovanej, že za takúto kvalifikovanú

väzbu možno považovať pobyt dospeljej zaopatrenej dcéry žalobkyne a jej manžela v Rakúsku), avšak kvalifikované rodinné väzby v zmysle čl. 11 ods. 1 písm. b) bod 2 vykonávacieho nariadenia si na Slovensku nezachovala. Z tohto dôvodu uvedené kritérium nie je možné hodnotiť v prospech zachovania úzkych väzieb so Slovenskom a teda v prospech zachovania bydliska žalobkyne na jeho území (obdobne rozsudok NSS sp. zn. 7Ssk/124/2022).

c) Vykonávanie akejkoľvek nezárobkovej činnosti:

Žalobkyňa uvádza, že pôsobila vo funkcii štatutára bytového spoločenstva, kde táto pozícia skončila v roku 2022 a žalobkyňa sa mala podieľať ďalej na procese likvidácie tohto spoločenstva. Správny súd konštatuje, že sa možno stotožniť so záverom žalovanej, ktorá nehodnotila túto okolnosť ako významnú. Táto žalobkyňou prezentovaná „nezárobková činnosť“ sa totiž viaže k vlastníctvu nehnuteľností a podľa záverov ustálenej judikatúry (prezentovanej v odôvodnení tohto rozsudku) okolnosť akou je vlastníctvo (v danom prípade k nehnuteľnosti) nemá s centrom záujmov a bydliskom súvis z dôvodu, že slobodný pohyb služieb a kapitálu medzi členskými štátmi umožňuje využívať tieto služby kdekoľvek v EÚ a aj podľa mienky NSS (rozsudok sp. zn. 7Ssk/36/2023) vlastníctvo sa nemusí nevyhnutne realizovať len na území jedného členského štátu.

d) Bytová situácia:

V Rakúsku žalobkyňa podľa vlastného vyjadrenia bývala v hotelovej izbe, kde hotel bol jej pracoviskom. Zároveň vo Vyhlásení uviedla, že ubytovanie počas pobytu v členskom štáte EÚ nemenila. V čase návratov na územie Slovenska žalobkyňa ako miesto svojho pobytu označila vlastnú nehnuteľnosť, v ktorej bývala a aj naďalej v nej aktuálne býva. Správny súd pripomína, že samotná skutočnosť, že žalobkyňa na Slovensku vlastnila a vlastní nehnuteľnosť, nezakladá automaticky záver o tom, že centrum záujmov má v Slovenskej republike. Opak by navodil nelogickú a nežiaducu situáciu, že každý, kto nadobudol na území Slovenska nehnuteľnosť, automaticky tu má zachované centrum záujmov. Takýto výklad by však nezodpovedal ani účelu základného nariadenia (obdobne rozsudok NSS sp. zn. 7Ssk/36/2023). Žalobkyňa k podanému odvolaniu priložila písomnosť opatrenú pečiatkou a podpisom jej posledného zamestnávateľa, v ktorej tento potvrdil, že počas trvania pracovnej zmluvy mala poskytované žalobkyňa ubytovanie v hotelovej izbe zamestnávateľa a to bezplatne, kde po skončení pracovnej zmluvy bolo toto ukončené a žalobkyňa bola odhlásená z prechodného pobytu. Žalovaná vyvodila záver, že bytovú situáciu žalobkyne na území Rakúska možno považovať za primeranú výkonu povolania. Takéto konštatovanie považuje správny súd za predčasné, keďže sa žalovaná nezaoberala predmetnou otázkou náležite. V tomto smere žalovaná neriešila čiastkové okolnosti, po zistení ktorých by bolo možné prijať korektný záver o tom, či bytová situácia žalobkyne, aj keď išlo o ubytovanie v hotelovej izbe, bola stabilná a primeraná. Žalovaná mala v tomto ohľade v prvom rade objasniť, či dotýčny zamestnávateľ poskytoval žalobkyňi toto ubytovanie (zdarma alebo za odplatu) počas všetkých pracovných sezón, ktoré u neho žalobkyňa absolvovala, čo by mohlo nasvedčovať o relatívnej stabilite bývania. Ďalej tiež bolo potrebné zistiť, či dané ubytovanie zaručovalo žalobkyňi primeraný komfort a teda, či išlo o izbu samostatnú alebo s niekým zdieľanú, či v nej mala žalobkyňa k dispozícii vlastné sociálne zariadenie a možnosť prípravy vlastnej stravy a pod. V tomto smere treba doplniť, že v záujme objektivity nestačí sa pri preverovaní týchto čiastkových okolností obmedziť iba na vyjadrenia žalobkyne, ale je potrebné túto okolnosť verifikovať prostredníctvom vyjadrenia zamestnávateľa.

e) Daňová situácia:

Daňové povinnosti (platenie daní) si v rozhodnom období žalobkyňa preukázateľne plnila v Rakúsku, táto okolnosť svedčí v prospech jej bydliska v Rakúsku a nie v Slovenskej republike, pretože povinné dane a odvody z vykonávanej zárobkovej činnosti boli odvádzané inštitúcii v Rakúsku a v Slovenskej republike nemala zdaniteľný príjem (obdobne pozri rozhodnutie NSS sp. zn. 6Ssk/127/2024 zo dňa 21.02.2025).

34. Pokiaľ ide o žalobkyňou predstreté skutočnosti, ktoré prezentuje v prospech zachovania jej centra záujmov na Slovensku a síce využívanie služieb slovenského mobilného operátora, vlastníctvo nehnuteľnosti (na Slovensku) a s ním súvisiace platenie miestnych daní poplatkov, vlastníctvo motorového vozidla, bankový účet na Slovensku, tieto okolnosti nemajú s centrom záujmov a bydliskom súvis z dôvodu, že slobodný pohyb služieb a kapitálu medzi členskými štátmi, ktorý umožňuje využívať

tieto služby kdekoľvek v EÚ. Aj podľa mienky NSS (rozsudok sp. zn. 7Ssk/36/2023) vlastníctvo či využívanie finančných produktov sa nemusí nevyhnutne realizovať len na území jedného členského štátu.

35. Ako neopodstatnenú kvalifikuje správny súd námietku žalobkyne o absencii osobného vypočutia označených blízkych osôb zo strany správnych orgánov. Ako už bolo uvedené judikatúra rodinné väzby s osobami, ktoré označila žalobkyňa považuje len za málo významné a preto vypočutie označených osôb je z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu irelevantné. Tento záver platí obdobne aj vo vzťahu k návrhu žalobkyne na vykonanie dokazovania pred správnym súdom vypočutím špecifikovaných blízkych osôb.

36. K výhradám žalobkyne o absencii postupu podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, keď podľa žalobkyne malo byť zisťované stanovisko tak slovenskej inštitúcie, ako i rakúskej inštitúcie k otázke určenia bydliska žalobkyne, správny súd uvádza, že v posudzovanom prípade žalobkyne však príslušná inštitúcia Rakúska a príslušná slovenská inštitúcia nedospelí k rozdielnym záverom. Zo skutkového stavu totiž vyplýva, že príslušná rakúska inštitúcia nemala dôvod posudzovať bydlisko žalobkyne, neposudzovala ho (keďže žalobkyňa nepožiadala o dávku v Rakúsku) a teda logicky ani nedospela k záveru opačnému v porovnaní so záverom žalovanej. Keďže k rozdielu v stanoviskách príslušných inštitúcií nedošlo, bolo dôvodné, aby žalovaná zvolila priamu aplikáciu kritérií podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (obdobne pozri rozsudok sp. zn. 1Sžso/26/2016 a sp. zn. 7Sžsk/91/2020). Takisto správny súd dopĺňa, že dôvodom k aplikácii čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia a teda skúmania úmyslu dotknutej osoby (tu žalobkyne) je situácia, keď by o mieste jej bydliska na základe uplatnenia relevantných objektívnych kritérií v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia vznikli pochybnosti, pričom sa k otázke skúmania úmyslu vyjadril aj NSS, ktorý v minulosti judikoval, že „Úmysel žalobcu nie je relevantný, keďže postup podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia prichádza do úvahy iba subsidiárne, teda v prípade, pokiaľ i po zvážení kritérií uvedených v odseku 1 tohto článku zostane otázka ustálenia centra záujmov i naďalej otvorená“ (obdobne rozsudok sp. zn. 10Sžsk/5/2016).

37. Správny súd teda dospel k záveru, že pri posudzovaní otázky zachovania centra záujmov nebol orgánmi verejnej správy zistený dostatočne skutkový stav pokiaľ ide o posúdenie čiastkových kritérií, ktorými sú otázka stability pracovnej situácie žalobkyne a otázka primeranosti bývania žalobkyne. Správny súd pripomína, že je povinnosťou orgánu verejnej správy pri rozhodovaní postupovať v súlade s ust. § 195 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a to tak, aby presne a úplne zistil skutočný stav veci a na tento účel si obstaral potrebné podklady na rozhodnutie, vrátane vylúču účastníka konania. V tomto kontexte správny súd uvádza, že aj keď nariadenie ústneho pojednávania nie je s poukazom na ust. § 188 ods. 1 zákona o sociálnom poistení obligatórne, toto ustanovenie je potrebné vykladať s ohľadom na individuálny stav konkrétnej veci a preto v prípade, ak pre objasnenia uvedených dvoch otázok nebudú mať orgány verejnej správy relevantné podklady, ktoré by náležite dôkazne zodpovedali označené otázky, bude nevyhnutné pristúpiť aj k osobnému vylúču žalobkyne.

38. Záverom správny súd dodáva, že po náležitom skutkovom ustálení týkajúcom sa spomenutých dvoch otázok v súlade so závermi, ktoré vyslovil správny súd v tomto rozhodnutí, je potrebné, aby orgánmi verejnej správy bolo následne finálne vykonané komplexné posúdenie a zhodnotenie všetkých informácií získaných aplikáciou jednotlivých relevantných kritérií vyplývajúcich z čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, a to vo vzájomných súvislostiach.

39. Vo veci trov správneho súdneho konania rozhodol správny súd podľa ust. § 167 ods. 1 SSP a priznal úspešnej žalobkyni uplatnené právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanej. Podľa ust. § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať na Správny súd v Košiciach v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správne mu súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávne mu procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správne mu súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.